

OD VAŘEČKY K PERU A ZASE ZPÁTKY: ŽENY A LITERATURA

Tereza Danielová, Eva Kupčová, Lucie Wygrysová

PLÁN VÝUKY

- **zařazení hodiny:** 4. ročník SŠ
- vycházíme ze znalostí, které už žáci mají
- podporujeme kritické myšlení a porozumění textu
- **cíl:** na základě ukázek pochopit úděl žen ve společnosti, popř. úděl ženy-spisovatelky

STRUKTURA HODINY

- kánon české i světové literatury
- rozdělení do skupin
- práce s ukázkami textu
- skupiny představí jednotlivé pohledy
- doplnění kánonu literatury

KÁNÓN SVĚTOVÉ LITERATURY

- Austen, Jane – Pýcha a předsudek
- Baudelaire, Charles – Květy zla
- Bulgakov, Michail Afanasjevič – Mistr a Markétka
- Exupéry, Antoine de Saint – Malý princ
- Fitzgerald, Francis Scott - Velký Gatsby
- Hemingway, Ernest – Stařec a moře
- Molière – Lakomec
- Orwell, George – 1984
- Poe, Edgar Allan – Jáma a kyvadlo a jiné povídky
- Puškin, Alexandr Sergejevič – Evžen Oněgin
- Remarque, Erich Marie – Na západní frontě klid
- Shakespeare, William – Romeo a Julie
- Styron, William – Sophiina volba
- Tolstoj, Lev Nikolajevič – Anna Karenina
- Wilde, Oscar – Obraz Doriana Graye

KÁNON ČESKÉ LITERATURY

- Čapek, Karel – RUR
- Dyk, Viktor - Krysař
- Erben, Karel Jaromír – Kytice z pověstí národních
- Fuks, Ladislav – Spalovač mrtvol
- Hrabal, Bohumil – Ostře sledované vlaky
- Kundera, Milan – Žert
- Lustig, Arnošt – Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou
- Mácha, Karel Hynek – Máj
- Mrštíkové, Vilém a Alois – Maryša
- **Němcová, Božena – Babička**
- Neruda, Jan – Povídky malostranské
- Škvorecký, Josef - Zbabělci
- Vančura, Vladislav – Markéta Lazarová
- Viewegh, Michal – Báječná léta pod psa
- Wolker, Jiří – Těžká hodina

OTÁZKY K TEXTU

Magdalena Dobromila
Rettigová

1. Komu bylo určeno toto dílo?
2. Vyhledejte v textu slovní obraty, kterými se autorka ke čtenářkám obrací. Jak na vás působí?
3. Jak by se měla chovat (na základě ukázky) správná žena? Odpovídala Rettigová této představě?
4. Co z ukázky vyvodíme o společenském postavení žen v dané době?
5. Proč se Rettigová nejvíce proslavila Domácí kuchařkou a sentimentálními povídkami, proč psala hlavně tato díla?

OTÁZKY K TEXTU

Božena Němcová

1. Pokuste se charakterizovat úlohu nebo roli ženy v tehdejší společnosti. Jaké představy o ženách panovaly?
2. Domníváte se, že se B. Němcová nějakým způsobem vymykala těmto představám?
3. Jaký postoj k literární činnosti B. Němcové zaujímal její manžel?
4. Myslíte si, že by mohlo nějakým způsobem ovlivnit jednání otce k matce jejich syna a jeho pohled na ženy? Jak?
5. Pokuste se rozpoznat žánr ukázky. Můžeme ho považovat za typicky ženský žánr? Odůvodněte.
6. Čím si podle vás B. Němcová zasloužila významné postavení v literatuře?

OTÁZKY K TEXTU

Virginia Woolfová

1. Jaké je postavení autorky v její domácnosti?
2. Kde autorka román píše? Zdůvodněte.
3. Jaká je typická představa o ženě? Narušuje ji autorka nějakým způsobem?
4. Jaký vztah má autorka se svým manželem? Jaký postoj zaujímá k její literární činnosti?
5. Jak to nakonec dopadne s hlavní hrdinkou v knize Paní Dallowayová?
6. Dokážete odhalit podobnosti mezi autorkou a Clarissou Dallowayovou?

NÁMĚTY NA DALŠÍ AKTIVITY

- propojení s předmětem základy společenských věd (**feminismus**)
- propojení s předmětem dějepis (**dějiny každodennosti**)

PROČ LITERÁNÍ KÁNON NEOBSAHUJE ŽENY? JAKÝ BYL
VÝVOJ ŽENSKÉHO PSANÍ A PROMĚNA ŽÁNŘŮ, KTERÝM SE
ŽENY VĚNOVALY?